

אריסטון

היא יודת אבא בסיגריאות פילטר

תשבץ העולם הזה 1022

			8	7	6	5		4	3	2	1
13					12		11			10	9
	18				17			16			15
						21			20		19
		24					23				22
			28		27			26			25
	32				31				30		29
		37		36			35				34
				39							38
			43		42		41				40
				47		46		45		44	
					49						48

מאוזן: 1. בית

2. הנבחרים; 5. טק
3. סי; 10. מפלגת
4. הרוב; 12. ייך
5. שרף; 14. הוא
6. אחר שאיבד את
7. ראשו; 16. עז
8. רה; 18. מלת הכ
9. ללה; 19. משומד;
10. פרבר תל
11. אביבי; 22. עוף
12. המדבר; 23. מ
13. חלקי הגוף הפני
14. מיים; 24. נהר
15. צפון-איטלקי; 25.
16. מכונה חקלאית;
17. 27. בן-לוואי ה
18. רעם; 30. מכר
19. נית; 31. חברת
20. תעופה; 33. הוא
21. מסריח מן הראש;
22. 35. מתכת; 36.
23. פרסה; 38. מנהיג
24. ציוני-כללי, מי שהיה עורך הארץ;
25. 39. בית; 40. אבל ללא התחלה;
26. 41. התינו של תנין; 43. אות; 44.
27. בעין, סימן רע; 46. איום; 48. עליו
28. עולה גם היום, מדי פעם, אניה; 49.
29. ברזל, למשל.
30. מאונך; 2. נגד-מטוסים; 3. ספקר
31. לנט; 4. סיאם; 6. הבעת כאב; 7. ה
32. כרך הגדול בעולם; 8. קיים; 9. חמי
33. שה ספרים; 11. גאוה; 13. תיק אל

1. פבי"תי; 15. חדר גדול; 17. שם פר
2. טי, לנקבה; 18. ממון; 20. מונח; 23.
3. אצטבה; 26. פעולה בנקאית; 27. אחת
4. מעשר המכות; 28. אדם המבלה חופ
5. שת קיץ; 29. מחנך; 31. מנהל מש
6. רד ממשלתי; 32. מפעל ממתקים;
7. 34. פסל; 35. סמן; 37. חפשי; 39.
8. פצע; 42. משקה חריף; 44. בן-בקר;
9. 45. מטבע צרפתי; 47. מלת ההס
10. תייגות.

נזר זה בדורות האחרונים. הוא הוסרט על פי ספרו של הינריך מן, הנתיב. בכשרון יחיד במינו העלה המפיק את אורחחיו של אחד הנתינים הטיפוסים של הקיסר וילהלם — אדם חלש-אופי ופחדן, המתחנך מתחת למקלו של המורה, מתבגר מתחת למגפיו של הרב סמל והופך לבסוף לעריץ פטרוטי, הצועק הידר והופך את הפטריוטים לעסק מכניס.

אגב, בכל ברלין המזרחית לוחשים כי השחקנית הראשית של הסרט, עלמה צעירה שקצרה יכול של תהילה בעתונות כגילוי חדש של הבד הגרמני, עומדת להיות אם לתאומים, וכי האב המאושר (אך הבלתי-רשמי בהחלט) הוא דוקא צעיר מישראל.

הקהל הישראלי לא יראה לעולם סרט מצויין זה, השופע הומור עוקצני והברקות צילומיות, והחושף ללא רחמים את הרקע הבנוי של השוביניזם הגרמני והנאצי. האם אין זה מגוון לאסור בארץ הצגת סרטים בגלל ארץ-מוצאם, במקום לבחון את תוכנם ומוסר-ההשכל שלהם? מה הטעם לפסול יצירה אנטי-נאצית, רק מפני שהיא דוקא גרמנית?

★ ★ ★

תפוח בכיתהקה

באחד מבתי-הקפה של המערב פגשתי את מורכן. תמורת כתיבסר כוסות חזקה, עם ספל קפה צרפתי בין כוס לכוס, סיפרה לי את הסיפור האנושי העצוב ביותר ששמעתי בגרמניה.

שם המשפחה של מורכן אינו ניתן לביטוי, כי הוא פולני. אביה היה גרמני ארי, ממוצא פולני. אמה היתה יהודיה או יהודיה-למחצה, והיא מתה כשמורכן היתה בת שנה. היא גדלה כבת יחידה. אביה היה מוביל אשפה עירוני.

כשהתקרבה לסיום הלימודים בבית-הספר העממי, פרצה המלחמה. היא פחדה כי הנאצים ישימו לב למוצאה המפוקפק וישלחוה למחנה-השמדה. לכן ברחה לבדה לפולין, שם לא התעניין איש במוצאה, ועסקה בטיפול בילדים.

אחרי הגרמנים באו הרוסים, ולמורכן היתה פגישה בלתי-יעימה מאד עם כמה מן החיילים המנצחים — חזיה שקרתה לגשים רבות בימי הקרבות במזרח אירופה. היא החליטה לברוח מערבה. בהתגנבה לבדה מעבר לגבול, שכבה שלוש שעות בשדה, בקור החורף, אך במשך כמה זמן לא הרגישה בתוצאות.

בבואה לברלין המערבית חיתה עם צעיר מאנשי העולם התחתון. הצעיר היכה קצין אמריקאי ונכנס לבית-הסוהר. למורכן השאיר ילדה, שהיא עתה בת חמש. באחד הימים התעלפה מורכן ברהוב. הרופא קבע כי אכריה הפנימיים נפגעו כתוצאה מן ההתקררות באותו לילה על הגבול. כמה מן האברים הוצאו בניתוח.

מורכן ידעה שחודשי חייה ספורים. מחלתה התפשטה לאברים נוספים, ואישם החל

הסרטן מכרסם בה. היא החליטה לעשות משהו למען הבת. היא החלה עוסקת ב"מקצוע מפוקפק, לטובת הקצינים של צב"א. אות המערב. תוך חודשים מעטים צברה הון שהספיק לה לרכוש בית יפה בשכונה אלגנטית, לקנות מכונת וסירת-מנוע על אום-חאן הסמוך ולהשקיע סכום ניכר של כסף בניירות בטוחים על שם הבת.

את כל זה היא סיפרה לי בהומור בר-ליואי גס, שהוא מיוחד במינו, ללא צער בולט-לעין. "אני כמו תפוח", אמרה אחרי הכוס השמינית. "יפה בחוץ ורקוב בפנים."

ישראל לא עניינה אותה, ולשוא גיסייתי לשכנע אותה לעלות לארץ, כדי להבטיח לפחות לבתה עתיד יותר טוב. את היהודים לא אהבה כלל — היא פגשה, כנראה ב"תוקף מקצועה, כמה יהודונים שחזרו ל"ברלין ועוסקים עתה בהברחות בין הגושים.

★ ★ ★

מלכת-היופי במטוס

בחורה הרבה יותר מאושרת הייתה מארינה אורשל. פגשתי אותה במ"טוס שהוביל אותי מברלין דרומה. כמעט במקרה נודמן לשבת על ידה, וכעבור עשר דקות סיפרה לי את קורות חייה.

המלכה

מארינה אורשל, מיס-גרמניה הנוכחית, אחת הידוגמות של ההשפעה האמריקאית בגרמניה.

מפני שסירבה להצטלם בחברתה. מארינה לא הבינה זאת. "הייתי בת שבע כשנגמרה המלחמה", התלוננה. "מה אני אשמה בכל מה שקרה?"

איך הגיעה מארינה לכס מלכות-היופי? הסיפור היה גרמני אופייני: האבא מוציא-לאור, היה חייל בצי-בוסטוניה. באחד הימים עלה על מארב של פרטיונים, שתי רגליו נשברו. אחרי המלחמה הציץ לבנות-הברית בברלין להוציא למען פרסומים כלכליים. הן סירבו.

בלית ברירה הציץ האבא את אותה ההצעה לסובייטים. הם הסכימו. תוך זמן קצר שיגשה ההוצאה של האב. לפתע עורר עליו את רוגזם של הרוסים, המשפחה נאלצה לעבור למערב, בהשאירה אחריה את הכל. האב לא היה מסוגל עוד למצוא עבודה, כושרו הגופני היה אפסי. האם פירנסה את המשפחה בשיעורי-פסנתר.

כשקראה מארינה את המודעות על תחרות היופי, חשבה שזו דרך טובה לעשות משהו למען המשפחה. ההורים הסכימו. היא הופיעה במועד המתאים באולם התחרות, נבחרה כרוב גדול על-ידי הקהל (שהוא הבורח). המתנות הגיעו לסכום של 35 אלף מארק (כ־18 אלף ל"י), בתוספת מכונת אמריקאית. חוץ מזה השתתפה באמריקה בתחרות העולמית, ועתה היתה בדרכה לתצוגת-אופנה חשובה בדרום.

מארינה, יפהיפה ירוקת-עיניים ובעלת עור נקי מאד (דבר שהגרמניות מתגאות בו כמו הצרפתיות באצבעותיהן והאנגליות ביצבתן) היתה טיפוסית לדור הגרמני החדש, מבני המעמדות המשכילים. העבר היה בשבילה אסון משפחתי שיש להתגבר עליו. היא התפלאה איך אפשר להתרגש מן הפוליטיקה. איחודה מחדש של מולדתה ענין אותה קלילת-השום, וישראל היתה בעיניה מדינה רחוקה, אחת מני רבות.

אחרי שקראה את כף ידי (שהיו לך חיים רחוקים ומעניינים גורא, אך לעולם לא תהיה עשיר...") נפרדנו. כעבור שעות מעטות עבר מטוסי את גבול הרפובליקה הפדרלית הגרמנית, בה שהיתי שבועיים ימים. לא הצטרפתי. גרמניה עדיין דומה מדי לפאציפיסטית המחלימה אחרי תקופה של מחלירות: היא מעניינת, קצת מסוכנת, ולחלוטין לא סימפאטית.

